

MĚSTO KRÁLÍKY A OKOLÍ

Zveme Vás na Králícko, region ležící
v nejvýchodnějším cípu Čech na rozhraní
Moravy a Polska, v okrese Ústí nad Orlicí

Město Králíky se rozkládá v malebné a členité krajině, v kotlině setkávání jižních konců Orlických hor, Hanušovické vrchoviny, překvapivě rovinaté Kladské kotliny a třetího nejvyššího pohoří naší země Králíckého Sněžníku. Geomorfologickou výjimečnost této oblasti prokazují prameniště tří řek - Tiché Orlice, Moravy a Nisy, z nichž každá přibližuje své vody do jiného evropského moře. Králíky se nacházejí v místech skutečné střechy Evropy. To vše snad předurčilo přítomnost zemských hranic tří zemí a také prolínání národností a kultur v minulosti i dnes.

Nejstarší věrohodný zápis o tomto prostoru pochází z roku 1357. Je to zápis v zemských deskách, kterým král Karel IV. daroval hrad Žampach a k němu patřící doly „montana in Greylichs“ panu Čeňku z Potštejna. Vlastní město vzniklo v polovině 16. století a poprvé je doloženo roku 1568. Roku 1577 dal císař Rudolf II. městu důležitá privilegia, která předznamenala jeho rozvoj. V okolí se pravděpodobně těžila železná ruda, snad i stříbro, a tehdy mělo město dostat do svého znaku zkřížená hornická kladívka s mečem. Pokus o obnovení dolů v 17. století dal prý tak nepatrné množství kovu, že dolování bylo definitivně ukončeno. Lidé si, vedle těžkého podhorského hospodaření, našli nové živobytí v tkalcovství, řezbářství a i varhanářství. Tkalcovství zde připomíná socha přádelny nad kašnou na Velkém náměstí; řezbářství připomínají betlémy a figurky zhotovené králíckými řezbáři umístěné v Městském muzeu, tisíce jiných jsou rozesety po celém světě; slavnou éru varhanářství připomínají varhany v kostele sv. Archanđela Michaela v centru města, ale i další královské nástroje instalované v celé České republice. Po odstoupení Kladska Prusku v polovině 18. století se mnoho jeho obyvatel přestěhovalo do Králík a město se rozrostlo, stalo se sídlem regulovaného magistrátu a při územní reorganizaci roku 1850 byl v Králíkách zřízen okresní soud, berní úřad a pozemkový úřad. Okresní soud působil s malými přestávkami ve své činnosti až do roku 1949. Koncem 30. let se okolí města proměnilo v rozsáhlé staveniště, když zde byla pod tlakem mezinárodní politické situace realizována výstavba systému pohraničního opevnění. Dodnes je oblast místem s nebývalou koncentrací památek na tuto složitou dobu, včetně drobných připomínek na následující dobu poválečnou, která znamenala odsun původního obyvatelstva německé národnosti. To vše stojí za pozornost a návštěvu ne jen příznivců vojenské historie.

Při pobytu na Králícko, ať už v rámci jedinečné vzpomínkové akce Cihelna nebo kdykoliv jindy, vám doporučujeme navštívit město samotné. V jeho centru, které je městskou památkovou zónou, je stále patrný původní starobylý rys středověkého urbanismu. Vedle několika kulturních památek je chloubou Králík Klášter servitů s poutním chrámem Nanebevzetí Panny Marie na Hoře Matky Boží, neoddelitelně spojený s městem dominantní alejí. Nadmořská výška centra města je 570 m n. m.

Naučná stezka Vojenské historie Králíky propojuje Velké náměstí v Králíkách s Muzeem opevnění - dělostřeleckou tvrzí Hůrka, prochází kolem bojových objektů této tvrze (prohlídka exteriérů), od kóty 666 (místa dalekého rozhledu), sestupuje k Vojenskému muzeu Králíky a k Muzeu čs. opevnění z let 1935-1938 - pěchotnímu srubu K - S 14 „U cihelny“. Nástup na trasu vybavenou více než 10 tabulemi s informacemi o čs. opevnění je u všech muzeí i na Velkém náměstí v Králíkách. Délka 6,5 km.

Aktuální informace a poradenství obdrží návštěvníci v těchto turistických centrech:

Informační centrum při městském muzeu Králíky

Městské muzeum, Velké náměstí 365, 561 69 Králíky, tel.: +420 465 631 117, www.muzeumkraliky.cz, info@muzeumkraliky.cz

Turistické informační centrum oblasti Králícký Sněžník

Evropský dům, Dlouhá 353, 561 69 Králíky, tel.: +420 465 323 150, www.kralickysneznik.net, info@kralickysneznik.net

Městský úřad Králíky, Velké náměstí 5, 561 69 Králíky, tel.: +420 465 670 701, www.kraliky.eu

TURISTICKÉ CÍLE

Památky:

- o Městská památková zóna Králíky
- o Klášter s poutním chrámem Nanebevzetí Panny Marie Dolní Hedeč
- o Kostely, kaple:
 - sv. Michaela archanděla Králíky a fara
 - bývalý evangelický kostel Králíky
 - sv. Anny Horní Lipka
 - Neposkvrněného Početí Panny Marie Prostřední Lipka a Kalvárie
 - Panny Marie Královny míru Dolní Lipka
 - Navštívení Panny Marie Červený Potok
 - sv. Aloise Dolní Morava
 - Kostel Nanebevzetí Panny Marie Malá Morava
 - kaple sv. Trojice Vysoký Potok
 - sv. Maří Magdalény Podleší a fara
 - sv. Barbory Horní Orlice
 - Navštívení Panny Marie Šanov
 - sv. Matouše Červená Voda, fara a Sousoší Nejsvětější Trojice
 - sv. Josefa Kalasánského Moravský Karlov a kříž
 - Narození Panny Marie Mlýnický Dvůr s ohradní zdi
 - Povýšení Sv. kříže Dolní Bořkovičky a Kalvárie
 - sv. Josefa dělníka Lichkov
 - sv. Jana Křtitele Mladkov
 - Panny Marie Petrovičky
 - św. Michała Archanioła Kamieńczyk (PL)
- o Zámek Międzyzlesie (PL)
- o Muzea:
 - Městské muzeum Králíky
 - Vojenské muzeum Králíky
 - Muzeum internace Dolní Hedeč
 - Pivovarské muzeum Hanušovice
 - Muzeum Malá Morava
- o Fortifikační stavby v rámci Králícké pevnostní oblasti
 - tvrz Bouda (Suchý vrch)
 - tvrz Hůrka (Králíky)
 - pěchotní srub U Cihelny (Prostřední Lipka) a další viz <http://www.kpo.1938.com>

Tipy na pěší výlet:

- o pohoří Králíckého Sněžníku (Králícký Sněžník 1424 m) s pramenem řeky Moravy
- o Hanušovická vrchovina (Jeřáb 1003 m) s pramenem Tiché Orlice
- o Orlické hory - Bukovohorská hornatina (Suchý vrch 995 m s Kramářovou chatou)
- o Mariánský pramen a chata Amálka
- o Rozhledny:
 - Klepý Horní Morava (1144 m)
 - Val Dolní Hedeč (788 m)
 - Křížová hora Červená Voda (735 m)
 - Suchý vrch (973 m)
- o Vyhlídková místa:
 - vrchol Králíckého Sněžníku (1424 m) a jeho okolí
 - Veselka (718 m) Červený Potok
 - Kopeček (758 m) a Mariánský kopec (766 m) Dolní Hedeč
 - Suchý vrch (995 m) a Bradlo (988 m)
 - Kašparova chata na Adamu (755 m) Petrovičky

Koupaliště:

- o Králíky
- o Międzyzlesie (PL)

Lyžařská centra:

- o Dolní Morava
- o Červená Voda
- o Čenkovice
- o Šanov

